

Tiedekunta/Osasto — Fakultet/Sektion Matemaattis-luonnontieteellinen		Laitos — Institution Eläintieteen laitos	
Tekijä — Författare Salla Hannunen			
Työn nimi — Arbets titel <i>Eimeria</i> -suvun kokkidien dynamiikka lapinmyyräpopulaatiossa			
Oppiaine — Läroämne Eläintiede (ekol. linja)			
Työn laji — Arbets art Pro gradu -tutkielma		Aika — Datum Lokakuu 1993	Sivumäärä — Sidoantal 42 s.
Tiivistelmä — Referat <p>Tutkin lapinmyyrän (<i>Microtus oeconomus</i>) suolistossa loisivien alkueläinten, <i>Eimeria</i>-suvun kokkidien (Apicomplexa) populaatiodynamiikkaa.</p> <p>Kokkidit ovat hyvin menestyksekkäs loisryhmä. Useimmat selkärankaisyksilöt ovat jossain elämänsä vaiheessa kokkidien infektoimia, mutta normaaliolosuhteissa niistä on harvoin haittaa isännilleen. Kuitenkin jos kokkidit jostain syystä lisääntyvät tavallista enemmän, ne voivat vahingoittaa isäntiään. Jo ennalta tiedettiin, että lapinmyyrän kokkidimäärät ovat poikkeuksellisen suuria. Vastaavat loistiheydet ovat esim. jäniksille selvästi haitallisia.</p> <p>Maastotyöt tehtiin Pallasjärvellä (68°03'N, 24°09'E) kahdella entisellä heinäniityllä. Niittyjen lapinmyyräpopulaatioita sekä niiden <i>Eimeria</i>-suvun loisia seurattiin kesän 1992 ajan myyrien elävänäpyynnin avulla. Yksilöllisesti merkityiltä myyriltä kerättiin ulostenäytteet, joista määritettiin kunkin myyrän kokkidi-infektion voimakkuus ulosteen ookystia laskemalla.</p> <p><i>Eimerioiden</i> ookystat edustivat kahta kokoluokkaa (<i>Eimeria</i> A ja B), jotka käsiteltiin erikseen, vaikkei lapinmyyrän kokkidilajeja olekaan vielä määritetty. <i>Eimeria</i> A:n infektiot olivat voimakkaimpia nuorimmilla myyrillä, mutta se infektoi myös vanhempia yksilöitä. <i>Eimeria</i> B infektoi vain nuoria myyriä, ja sen infektiot keskittyivät lajin A voimakkaasti infektoimiin yksilöihin.</p> <p><i>Eimeria</i> A ja B erosivat myös vuodenaikaisdynamiikkansa ja alueellisen jakautumisensa suhteen. <i>Eimeria</i> A oli koko kesän ajan on tutkimusalueilla läsnä jatkuvasti ja kaikkialla. <i>Eimeria</i> B:tä tavattiin vain keski- ja loppukesällä, eikä se ollut levittäytynyt tutkimusalueen kaikkiin osiin yhtä tehokkaasti kuin laji A.</p> <p><i>Eimeria</i> A:n ja B:n infektioiden erilaisuus eri ikäryhmissä viittaa siihen että, <i>Eimeria</i> B synnyttäneen voimakkaamman ja pysyvämmän immuniteetin kuin <i>Eimeria</i> A. Useimmat erot <i>Eimeria</i>-lajien vuodenaikaisdynamiikassa sekä infektioiden alueellisessa jakautumisessa taas selittynevät lajien infektioiden erilaisuudella suhteessa isännän ikään.</p>			
Avainsanat — Nyckelord <i>Eimeria</i> -suvun kokkidit, lapinmyyrä, populaatiodynamiikka			
Säilytyspaikka — Förvaringsställe			
Muita tietoja — Övriga uppgifter			